

B I L T E N

broj 7

15. jun 2010.

026/711-035, E-mail: info@psssd.org.rs
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo

SAVETODAVNA SLUŽBA

Tiraž: 300

Sadržaj:

Voćarstvo i vinogradarstvo ----- 3 strana
savetodavac – Boban Marković, dipl.inž.polj. za voćarstvo i vinogradarstvo

Zaštita voća i vinove loze u junu ----- 3 i 4 strana
savetodavac - Slavica Stojkić, dipl.inž.polj. za zaštitu bilja

Suzbijanje skladišnih štetočina----- 4i 5 strana
savetodavac - Žaklina Mladenović, dipl.inž.polj. za zaštitu bilja

VOĆARSTVO I VINOGRADARSTVO

Zalamanje lastara predstavlja agrotehničku meru koja se u vinogradima, zavisno od sorte odnosno njene bujnosti obavlja 2-4 puta. Postavlja se pitanje pravog momenta kada sa ovom operacijom treba početi odnosno kada se vrši prvo zalamanje. Pravi trenutak je kada lastari dužinom većom od 30-40cm prerastu gornju žicu i kada dolazi do njihovog povijanja na niže.

Zalamanjem im se odstranjuje tačka rasta za period od narednih 15dana. Stvoreni asimilanti se u tom periodu usmeravaju ka formiranim grozdovima dajući bolji kvalitet bobice i sam prinos. Zalamanjem se aktivira rast vegetativnog dela preko letnjih pupoljaka što se manifestuje intenzivnijom pojavom zaperaka u većoj meri u vršnom delu prekraćenog lastara. Vršni zaperci takođe imaju i intenzivniji porast od nižih zaperaka. Špalir odnosno zeleni zid sa ovim porastom dobija kako na visini tako i na širini. Da ne bi došlo sa ovim porastom do opasnosti velikog zasenjivanja listova u unutrašnjosti i slabijeg provetravanja špalira, kada zaperci dobiju oko deset listova pristupiti drugom zalamanju. Njime prekraćujemo uglavnom zaperke i neke lastare koji su prvom zalamanju zaostali u porastu. Tokom godine a zavisno i od bujnosti samih sorata mogu da se formiraju i zaperci drugog i trećeg reda a samim tim operacija zalamanja se ponavlja. Ova agrotehnička mera ima osnovni cilj stvaranje i održavanje zelenog zida visine oko 2m i debljine 30-45cm sa pravilno raspoređenim lastarima na kojima se nalaze grozdovi sa bobicama vrhunskog kvaliteta. Takođe treba težiti ka boljem provetravanju i osunčavanju lastara koji će samim tim bolje sazreti čime se stvaraju uslovi za bolje prezimljavanje

ZAŠTITA JABUKE

Na osnovu analiziranih uzoraka lišća jabuke sa terena, došlo se do podatka da je procenat ispražnjenosti pseudotecija 100 %, tj. da prestaje period primarnih infekcija od čađave krastovosti. U mnogim voćnjacima su registrovani simptomi Venturie na plodu i listu, i oni predstavljaju infektivni potencijal za ostvarenje sekundarnih zaraza, te zaštitu voćnjaka treba nastaviti sledećim preparatima: BRAVO, DELAN, MANKOGAL, FOLICUR, ANTRACOL, DITHANE, STROBY, ZATO, FLINT PLUS.

Za suzbijanje pepelnice koristiti: OLYMP, TOPAS, FALCON, IMPACT, SYSTHANE. U zasadima gde nema simptoma pepelnice koristiti sumporne preparate a pri tome obratiti pažnju na temperaturu vazduha.

Od štetočina u zasadima su prisutne lisne vaši, jabukin smotavac, dok je let miner okruglih mina vrlo slabog intenziteta. Za suzbijanje ovih štetočina koristiti neonikotinoide (AFINEX, ACTARA, TONUS, CONFIDOR...) sa regulatorima rasta (HARPUN, INSEGAR, MATCH, AVAUNT) jili u kombinaciji sa organofosfatima. Sa porastom temperature, u julu i avgustu doćiće do pojave crvenog pauka i može da predstavlja problem ukoliko se zaštita ne obavi na vreme. U slučaju masovnije pojave crvenog pauka, treba uraditi dva vezana tretmana, tj. tretiranje ponoviti za 8-10 dana zbog velikog broja položenih jaja. Od insekticida koristiti ABASTATE, ARMADE, DEMITAN, u kombinaciji sa mineralnim uljima u dozi 2,5-3 l/ha ili uz dodatak okvašivača

Sa zaštitom obaviti i folijarnu prihranu.

Simptomi Venturie na plodu jabuke

Imago Crvenog voćnog pauka

ZAŠTITA KRUŠKE

Zaštitu kruške usmeriti protiv kruškine buve i smotavca. Tretiranje obaviti sledećim insekticidima: ARMADE, ABASTATE, INSEGAR, njima dodati jedan fungicid za suzbijanje gljivičnih oboljenja: DELAN, AGRODODIN, DITHANE i dr.

ZAŠTITA BRESKVE

Zaštitu breskve treba nastaviti protiv Monilie ploda, smotavca, vaši, tripsa i eventualno pepelnice kod nektarina. Za suzbijanje Monilie ploda upotrebiti: SWITCH, SIGNUM, GALOFUNGIN T, FUNOMIL, a suzbijanje štetočina vršiti VANTEXOM, DECISOM, ili LASEROM. Obratiti pažnju na karencu pesticida.

ZAŠTITA ŠLJIVE

Zaštitu nastaviti protiv prouzrokovaca truleži ploda i šljivinog smotavca. Od fungicida upotrebiti: GALOFUNGIN T, FUNOMIL, SIGNUM, SWITCH u kombinaciji sa VANTEXOM, DECISOM, FOBOSOM.

ZAŠTITA VINOVE LOZE

U narednom periodu vinovu lozu zaštititi od plamenjače, pepelnice, sive truleži, groždanog moljca i cikada. Suzbijanje plamenjače nastaviti sistemskim preparatima kao što su: RIDOMIL, EQUATION PRO, CURZATE, MIKAL FLASH, QUADRIS, PERGADO, FORUM STAR. Pepelnicu suzbijati sistemskim preparatima: TOPAS, TIILT, CRYSTAL, COLIS, OLYMP, SYSTHANE, AKORD uz dodatak preparata na bazi Sumpora- koji deluje i na eriofidne grinje, koje su prisutne na listu vinove loze. Za suzbijanje sive truleži koristiti: SWITCH, TELDOR, PIRUS, PEHAR. Za suzbijanje štetočina koristiti: DECIS, TALSTAR, VANTEX, FOBOS.

RATARSTVO

SUZBIJANJE SKLADIŠNIH ŠTETOČINA PRE UNOŠENJA ŽITA U SKLADIŠTE

Pšenice, ječam i druga strna žita se od sredine juna, a kukuruz od septembra meseca skladište u skladišta različite veličine i građe. Nekada su to skladišta izrađena po svim principima dobrog i uspešnog čuvanja žitarica, velika, betonska ili čelična sa elevatorima, sistemom ventilacije. U većini slučajeva poljoprivrednici skladište svoje žito na tavan, u koševu, u podrumu, u priručne silose.

Bez obzira o kakvom se skladištu radi, opasnost od pojave i razvoja velikog broja štetnih insekata koji oštećuju zrno je veoma velika. Ona je naročito velika kada se žito skladišti u drvenim sladištima, u kojima se štetočine održavaju često i bez prisustva biljnog materijala, odnosno zrna žitarica.

U cilju očuvanja početne količine i kvalitet žita i obezbeđivanja optimalnih uslova skladištenja veoma je velika uloga ljudi, kako tokom izgradnje, tako i tokom održavanja skladišnih objekata. Neophodno je obezbediti dobro

sušenje i provetravanje koje uspešno može sprečiti pojavu i razvoj štetnih mikroorganizama, odnosno smanjiti opasnost od vrlo opasnih mikotoksina u hrani.

Ništa manje nije značajno i suzbijanje štetnih insekta, kako pre, tako i tokom unošenja žita u skladište, ali i kasnije tokom čuvanja. Ipak, uvek je najvažnije reagovati preventivno, čišćenjem i tretiranjem skladišta insekticidima pre unošenja žita, kao i dezinsekcijom vreća koje će se koristiti.

Reagovati preventivno

U skladištima, posebno onima izgrađenim od drveta, dakle na tavanu ili u čardaku, velika je verovatnoća održavanja štetočina. Kada nema žitarica, a posebno kada se skladište dugo koristi, a sada se žito često čuva veoma dugo, čekajući bolju cenu, broj štetnih insekata je veoma veliki.

Skladišta se obično pre unošenja novog žita isprazne i taj period do skladištenja novog žita je pravo vreme da se skladišta mehanički očiste, od ostataka stare robe i od prašine, pa da se potom pristupi primeni insekticida. U isto vreme, stare i prazne vreće, koje će se dalje koristiti, treba očistiti i pripremiti.

Žitni žižak

Gusenice žitnog moljca u zrnju

Pravi izbor insekticida

Insekticidi koji se koriste za tretiranje praznih skladišta pripadaju grupi kontaktnih preparata, uz uslov da imaju dobru isparljivost, kao bi parama delovali i na štetočine, posebni njihove larve koje su na skrovitim mestima. Ovim zahtevima odgovara insekticid Actellic 50 koji se već godinama uspešno koristi za suzbijanje skladišnih štetočina., kao u velikim silosima, transportnim sredstvima, tako i u objektima za čuvanje žita u domaćinstvu. Pri čuvanju žita u skladištima u okviru domaćinstva veoma je važno da se zidovi, podovi i tavanice objekata pre unošenja žita isprskaju rastvorom preparata Actellic 50. Potrebna količina preparata je 75-150 ml uz upotrebu 5-20 l vode za 100 m² površine. Manja količina preparata se primenjuje u slučaju čistih skladišta, izrađenih od čvrstog materijala, betona ili cigle, dok se veća količina preparata sa više vode primenjuje za skladišta od drveta. Prazne vreće od jute, koje se najčešće koriste za skladištenje žita, mogu se tretirati insekticidom Actellic 50 tako što se postavljaju na betonsku ili asfaltnu podlogu, a potom se prskaju rastvorom preparata u količini kao pri tretiranju zidova praznog skladišta. Vreće se tretiraju sa obe strane, ali se radi ekonomičnosti svaka sledeće vreća može postaviti preko prethodno tretirane, pa će na taj način obe strane vreće biti izložene delovanju insekticida.

NAPOMENA:

Hemijska sredstva za zaštitu bilja koristiti isključivo prema priloženom uputstvu i uz upotrebu HTZ opreme .

Preparate na bazi hlorspirifosa, bifentrina i dimetoata koristiti samo do kraja juna.
Za sve nejasnoće obratiti se Poljoprivrednoj stručnoj službi „Smederevo“

026/711-035, E-mail: zav.poljo.sd@sezampro.yu
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo